

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 49. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252802298736.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Jeg maa tilstaa at jeg af mange Grunde føler mig knyttet til Oxfordterne. Her er et Eksempel paa deres Venlighed og Gavmildhed imod mig: Da jeg havde boet næsten to Aar i Oxford og tænkte paa at rejse hjem - jeg stod faktisk allerede rejseklar - var der én af mine Medstuderende der bad mig om en Samtale under fire Øjne. Han sagde at jeg skulde bide Hovedet af al Skam og fortælle ham, hvordan det stod til med min Økonomi. Han lovede mig paa hele Kollegiets Vegne en betydelig Sum i Rejsepenge, hvis jeg bare vilde tage imod den. Dette hjertelige Tilbud og den utrolige Gavmildhed der laa bag det gjorde mig næsten stum. Men jeg manglede ikke Penge, saa jeg afslog med Tak. Det er et Spørgsmaal hvilken af Delene der er mest forbløffende, hans gavmilde Tilbud 50 eller mit stædige Afslag. Pladsen i dette lille Skrift tillader mig ikke udførligt og i Enkeltheder at fortælle hvor mange og hvor store Tjenester Oxfordstuderterne prøvede paa at gøre mig. Ganske vist er Englænderne ret slemme til at prale af deres egne Dyder, og hos de fleste af dem har jeg bemærket en Arrogance som er særegen for dette Folk. Men den Fejl ophæves af deres mange gode Egenskaber. Jeg kendte dem godt nok til at vide at jeg kunde opnaa lige hvad det skulde være ved at smigre dem, men jeg holdt mig for god til den Slags. Oxfordstuderterne beundrede mig for min Ædruelighed og Redelighed, men især for min Munterhed. Munterhed med en passende Tilsætning af Vid er noget Englænderne er meget begejstrede for. De har selv megen Humor og elsker Vittigheder. De troede iøvrigt jeg var Præst eller i det mindste Kapellan - det var de Ord i mit Eksamensbevis »naar blot han intet afstedkommer som er den gejstlige Stand uværdigt« som førte dem paa Vildspor. Derfor plejede de der udraabte mine herlige Egenskaber gerne at indlede med Ordene: »This gentleman is in order«, det vil sige: »denne Herre er ordineret«. De fleste mente ogsaa jeg var en gammel teologisk Rotte. De beundrede min Evne til at gribe alle Argumenter i Luften og vende dem mod mine Modstandere. For Englænderne er sløje Debattører. Til Gengæld er de Mestre i Bibelfilologi, Eksegese, Kirkehistorie og Patristik. Ved nogle Studeringer trænger man til Bunds i Tingene, andre kan man kun brillere med; nogle Mennesker virker lærde, andre er det i Virkeligheden. Kontinentets Lærde gaar helt op i polemisk Teologi og Videnskabshistorie, de svælger i Systemer og lærde Tidsskrifter, og paa den Maade bliver de hurtigt til omvændende Leksika. Englænderne forsker grundigere; derfor gaar de langsomt frem og er Lærde før de synes at være det. Efter min egen Mening talte jeg Latin langsomt og hakkende, men Englænderne syntes jeg talte det hurtigt og flydende. De gør nemlig meget lidt ud af Øvelser i Talekunsten - jeg traf faktisk kun én der talte et 51 nogenlunde ordentligt Latin, nemlig Dr. Smalridge; selv Bibliotekar Hudson, som dog regnes for én af sin Tids store Filologer, var ingen Undtagelse. Oxfordstuderterne disputerer ganske vist offentligt, men saa ynkeligt og ubehjælpsomt at de bliver hundeanngst bare de ser et fremmed Ansigt, de sveder, bliver stumme, taber Traaden af bare Skræk for at blive til Grin for de tilstedeværende, som de ikke betragter som Tilhørere, men som mavesure Kritikere.